Docnr1

From: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Date: Friday, September 25, 2026, 10:30 AM
To: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: Misstanden bij IND: Ambtenaren ten allen tijde eind verantwoordelijk volgens directeur RVN (voor handelswijze Minister, Directie en Juristen)?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @outlook.com>
Verzonden: donderdag 24 september 2026 15:39
Aan: Commissie EK-postbus
Onderwerp: Misstanden bij IND: Ambtenaren ten allen tijde eind verantwoordelijk volgens directeur RVN (voor handelswijze Minister, Directie en Juristen)?

Some people who received this message don't often get email from 5.1.2.e @outlook.com. Learn why this is important

Geachte Minister van Asiel en Migratie, Kamerleden en Europarlementairs, Bestuur FNV, CNV, AmbtenarenCentrum, AC Rijksvakbonden, VDNA, CMHF Overheid

Tijdens het behandelen van zaken waar jongeren van Nederlandse kerngezinnen de dupe zijn, werd door de directeur RVN een uitspraak gedaan die opvallend was, en zorgen baart, voor de rechten van ambtenaren. Ik ben te klein om voor de directeur mij persoonlijk te woord te staan over dit soort vragen, en bij IND wordt ik regelmatig totaal niet geholpen wanneer zorgen over de misstanden die jongeren van Nederlandse gezinnen door IND ontgaan. (nadrukkelijke uitzondering sommige ambtenaren, die zich inzetten, maar door de Directeur RVN nu verantwoordelijk dreigen te worden gesteld voor de misstanden bij IND).

Wellicht dat de Directeur RVN, de heer Roodzant, zich (onbedoeld) niet volledig bewust is van de rimpel effecten van een dergelijke uitspraak?
Het kan toch niet zo zijn, dat een directie diens verantwoordelijkheid volledig afwimpelt op de ambtenaar op de werkvloer? Dat daar geen enkele misvatting over mag ontstaan.
Met het verzoek dat de Minister dit verduidelijkt, wat de directeur RVN namens hem stelt alstublieft?

De passage door de directeur RVN, IND:

"Dit geldt te meer nu de mogelijke advisering door medewerkers van voornoemde directie niet afdoet aan de zelfstandige beslisbevoegdheid van de medewerker die het besluit ondertekent. Het betrekken van de directie Strategie Beleid en Juridische Zaken leidt zodoende niet tot onzorgvuldig of onbehoorlijk handelen, **nu de uiteindelijke verantwoordelijkheid en bevoegdheid voor het nemen van het besluit te allen tijde bij de daartoe bevoegde medewerker blijft berusten.**"

Ik wil geen storm in een glas bier er van maken, maar een ambtenaar **ten allen tijde eind verantwoordelijk** maken, roept vraagtekens op. Bedoel, dan is het beter dat geen enkele ambtenaar nog een besluit tekent in diens naam tekent? Zoals de passage nu leest kan een ambtenaar strafrechterlijk, juridische en financieel aansprakelijk gesteld worden door een burger, terwijl de betreffende ambtenaar te goede trouw handelt. Dat zou de wereld op zijn kop zijn, van Ministeriële verantwoordelijkheid bijvoorbeeld. De ambtenaar is dan verantwoordelijk voor het gedrag van de Minister? Dat is een brug te ver.

Het vertrouwen in deze directeur RVN is al geschaad, door diens fouten, dit soort uitspraken helpen niet mijns inziens.

Zijn dit de woorden van de directeur of wat hem juridisch geadviseerd wordt? Echter volgens zijn eigen logica, is hij zelf ten allen tijde de uiteindelijke verantwoordelijke?

Voor ambtenaren liggen dit soort uitspraken, terecht, erg gevoelig. Daar dient klip en klaar geen misverstanden over te zijn. Dat de directeur RVN goed begrijpt dat dit soort communicatie of hinten op niet wenselijk is. Dat geldende afspraken betreft verdeling tussen Minister, Directie en Ambtenaren overeind blijven staan, zoals is. Of is dit een openingschot van de directie voor verandering daarin (als onderdeel van de vele wijzigingen bij IND?) Hoe voelt de Minister daarover? De Vakbonden? Ambtenaren zelf?

Ik ben niet de enige die zorgen met deze stelling zit, deze uitspraak ligt niet lekker of wordt niet begrepen bij diverse met ambtelijke achtergrond. Het zorgt voor onrust en onduidelijkheid.

Deze passage roept een principiële vraag op. Natuurlijk draagt een ambtenaar die bevoegd is een besluit te nemen een eigen professionele verantwoordelijkheid. Maar die constatering mag niet worden gebruikt om de **organisatie-, leidinggevende- en ministeriële verantwoordelijkheid** voor instructies, werkprocessen, juridische advisering, opleiding, capaciteit, kwaliteitscontrole en digitale hulpmiddelen buiten beeld te plaatsen. Juist wanneer besluiten in een hiërarchische organisatie tot stand komen, is het essentieel dat wordt onderzocht welke feitelijke invloed directies, juridische adviseurs, protocollen en systemen op de besluitvorming hadden.
Ik verzoek u daarom te verduidelijken hoe wordt voorkomen dat een individuele beslismedewerker de **kop van jut** wordt voor tekortkomingen die mogelijk mede voortkomen uit instructies, werkdruk, gebrekkige begeleiding, beleidskeuzes of organisatiebrede werkwijzen. Het enkele feit dat een medewerker tekent, kan niet zonder nader feitenonderzoek beslissend zijn voor de vraag waar verantwoordelijkheid binnen de organisatie ligt.
De betrokken klacht is bovendien afgehandeld door de directeur van de directie waarop de klacht betrekking had. De IND heeft de klachten kennelijk ongegrond verklaard en vermeldt dat de behandeling daarmee is afgedaan, dit in naam van de directeur (in naam van de Minister). De brief stelt dat betrokkenheid van andere gespecialiseerde directies niet afdoet aan de zelfstandige beslisbevoegdheid van de ondertekenaar. Dit roept de vraag op of de klachtbehandeling in zulke omstandigheden voldoende **onafhankelijk, onpartijdig en geloofwaardig** is. Ook wanneer geen formele belangenverstrengeling wordt vastgesteld, moet worden voorkomen dat de indruk ontstaat dat een leidinggevende klachten over de eigen directie beoordeelt zonder onafhankelijke toetsing.
Daarbij vraag ik nadrukkelijk aandacht voor de bredere context. Het Investico-artikel beschrijft berichtgeving over keuzes in de asielprocedure, waaronder uitlatingen dat niet ieder besluit een “tien” hoeft te zijn en dat een zaak eventueel van de rechtbank kan terugkomen. Het artikel beschrijft tevens zorgen dat procedurele correcties en inhoudelijke discussie vaker naar de rechter verschuiven. Deze berichtgeving betreft asielprocedures en is dus niet zonder meer gelijk te stellen aan individuele EU-verblijfszaken. Zij werpt echter wel een bredere vraag op: hoe wordt binnen de IND gewaarborgd dat kwaliteit, zorgvuldigheid en herstel van fouten primair binnen de uitvoering worden geborgd, in plaats van dat individuele medewerkers of de rechter de gevolgen van structurele keuzes moeten opvangen?
Ook de inzet van AI-systemen verdient aandacht. Volgens de aangeleverde berichtgeving kunnen medewerkers binnen de IND systemen gebruiken om teksten te schrijven, beleid en rechterlijke uitspraken te zoeken, documenten samen te vatten en gesprekken uit te schrijven; daarbij zouden in ChatIND ook persoonsgegevens kunnen worden ingevoerd. Het bericht vermeldt dat deze systemen niet waren opgenomen in het Nederlandse Algoritmeregister of een Europese database en dat advocaten zorgen uitten over het gebruik van gevoelige informatie en mogelijke gebrekkige informatievoorziening. Als een directeur tegelijkertijd benadrukt dat de individuele ondertekenende ambtenaar eindverantwoordelijk blijft, is een heldere regeling noodzakelijk over menselijke controle, traceerbaarheid, opleiding, foutdetectie en de mogelijkheid om AI-uitkomsten gemotiveerd te negeren.
Onlangs zijn rechters uit een overleg met IND gestapt, omdat men teveel op de stoel van de rechter wou zitten.
Het zijn allemaal signalen die zorgen oproepen, over de kwaliteit van dienstverlening, richting jongeren van Nederlandse kerngezinnen. Gezinnen die werken en belasting betalen en Nederlands leren bijvoorbeeld. Waarvan het recht is vastgesteld dat ze hier mogen zijn, of die gewoon Nederlander zijn (generaties lang), maar bijvoorbeeld een gemengd gezin hebben (zoals de heer Wilders van de PVV). Kortom, dit is geen doelgroep die in de regel problemen

veroorzaakt of bijstandsuitkering aanvraagt ofzo. Maar, er gaan ook zorgelijk berichten rond dat IND op zoek is naar laaghangend fruit om targets te halen. Dus, wat jongeren van onbesproken gedrag, die integreren worden keihard aangepakt, en overlastgevende probleem gevallen niet? Wat is dat voor rare omgekeerde wereld.
Net zo een aparte omgedraaide wereld indien ambtenaren ten allen tijde eind verantwoordelijk worden gesteld voor de lijnen uiteengezet door Minister en Directie?
Ik verzoek u daarom om een schriftelijke reactie op de volgende vragen:

1. Hoe verhoudt de individuele beslisbevoegdheid van een IND-medewerker zich tot de verantwoordelijkheid van leidinggevenden, directies en de minister voor instructies, advisering, werkprocessen, capaciteit, opleiding en kwaliteitsborging?
2. Welke waarborgen gelden tegen het afschuiven van organisatiebrede of leidinggevende tekortkomingen op een individuele medewerker?
3. Wanneer wordt een klacht over een directie, haar werkwijze of haar leiding **extern of functioneel onafhankelijk** behandeld?
4. Wordt vastgelegd welke juridische adviezen, instructies en AI-ondersteuning bij de voorbereiding van een besluit zijn gebruikt, zodat achteraf een reële beoordeling van verantwoordelijkheden mogelijk is?
5. Welke bescherming, ondersteuning en rechtspositionele waarborgen hebben IND-medewerkers die te goeder trouw handelen overeenkomstig ontvangen instructies, maar later worden geconfronteerd met mogelijke juridische of bestuurlijke tekortkomingen?
6. Welke maatregelen worden getroffen om te verzekeren dat AI-systemen slechts ondersteunend worden gebruikt, met adequate menselijke toetsing, privacybescherming, transparantie en professionele verantwoordelijkheid op alle relevante organisatieniveaus?
7. Zijn jongeren van Nederlandse kerngezinnen laaghangend fruit in plaats van echte overlastgevers aan te pakken?

Ik verzoek de minister om deze vragen mede te beantwoorden vanuit de **ministeriële verantwoordelijkheid** voor het functioneren van de IND. Aan de vakbonden vraag ik om te beoordelen of de rechtspositie van medewerkers voldoende beschermd is wanneer zij moeten werken binnen voorgeschreven processen, instructies en digitale ondersteuningsmiddelen, terwijl verantwoordelijkheid achteraf vooral bij de individuele ondertekenaar lijkt te worden gelegd. Aan de Tweede Kamer vraag ik om haar controlerende taak uit te oefenen en zo nodig nadere inlichtingen te vragen.
Gaat het hier om een ongelukkige uitspraak van de directeur RVN, echter die onzorgvuldigheid waarbij levens van kinderen letterlijk op het spel staan, is zorgwekkend.
Mijn verzoek strekt niet tot het vooruitlopen op de beoordeling van individuele medewerkers of individuele dossiers. Het gaat om een noodzakelijke, onafhankelijke toets van de verantwoordelijkheidsverdeling binnen een overheidsorganisatie, met oog voor zowel de rechtsbescherming van burgers als de professionele en rechtspositionele bescherming van ambtenaren.
Tot op heden is de huidige Minister van Asiel en Migratie enige ruimte gegeven omdat die nieuw was, en het netjes is om een nieuwe Minister die ruimte te geven.
Echter de witte bruidsweken naderen hun einde, en men mag verwachten dat de Minister boven op dit soort zaken zit, en jongeren van Nederlandse gezinnen hun passende wettelijke bescherming bewaakt.
Hoogachtend,

5.1.2.e

Achtergrond & Expertise
Heb een ambtelijke achtergrond (Eervol Ontslag) en circa 30 jaar ervaring met beleid, lokale en landelijke politiek en bestuur, voornamelijk in de sectoren SoZaWe en Zorg.
Ervaren met onderhandelingen en zaken met (semi-)overheid, ZBO's en de Nationale Ombudsman.

C.C. Ter kennisgeving